

РЕШЕНИЕ

№ 7933

гр. София, 29.04.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 178 СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и девети януари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Г.СТ.Т.

при участието на секретаря П.ЦВ.СЛ.

като разгледа докладваното от Г.СТ.Т. Гражданско дело № 20221110158714 по описа за 2022 година

Предявени са осъдителни иски с правно основание чл. 411 от КЗ за осъждане на ответника ЗАД “ОЗК – 3” АД, ЕИК *****, да заплати на ищеца ЗК У. АД, ЕИК *****, сумата в размер на 1 000 лева – частична претенция от вземане в общ размер на 6 019,90 лева - непогасена сума за изплатено от него застрахователно обезщетение по застраховка „Каско на МПС“ по преписка по щета № 20110540164, представляващи имуществена вреда, вследствие на ПТП, станало на 05.10.2020 г., в гр. П на бул. „ХР.Б.“, по вина на застрахован при ответника по застраховка „Гражданска отговорност на автомобилиста“ водач на лек автомобил марка „Ф“, модел „Т“, с рег. № *****, който движейки се по булеварда, ударил в задната част спрелия л.а. „А“, с рег. № *****, застрахован при ищеца и му нанесъл вреди в задната част на автомобила; както и по чл. 86, ал. 1 от ЗЗД за сумата в размер на 179,46 лева, представляваща мораторна лихва върху главницата от 1000 лева за периода от 21.01.2021 г. до 30.10.2022 г., ведно с обезщетение за забава в размер на законната лихва от подаване на исквата молба в съда – 31.10.2022 г. до окончателното изплащане на вземането.

Ищецът чрез упълномощения си процесуален представител твърди, че в срока на застрахователното покритие по договор за имуществено 3 по застраховка „Каско МПС“, е настъпило събитие – ПТП, по следния механизъм: на 05.10.2020 г., в гр. П на бул. „ХР.Б.“, водачът на л.а. марка „Ф“, модел „Т“, с рег. № *****, застрахован при ответното дружество, движейки се по булеварда, ударил в задната част спрелия л.а. „А“, с рег. № *****, застрахован при ищеца, и му нанесъл вреди – панел заден з.д., Вежда ПВЦ з.д. калник, задна броня, стоп десен, спойлер з. броня, държач ПВЦ з.броня д. За настъпилото ПТП бил съставен двустранен протокол за ПТП между водачите, от който било видно, че вината за процесното ПТП е на

водача на л.а. марка „Ф“, модел „Т“, с рег. № *****. Твърди, че щетите са на стойност 6019,90 лв., като поддържа, че на 26.11.2020 г. е изпълнил задължението си за заплащане на застрахователно обезщетение на посочената стойност, като е заплатил сумата в полза на ПИА БГ“ ЕООД – гр. П. Твърди, че ответникът е застраховател на гражданската отговорност на деликвента, спрямо когото в полза на ищеца възниква регресно вземане за платеното обезщетение. Ищецът твърди също, че е поканил ответника да заплати регресното вземане, но независимо от получената покана, ответникът не заплатил сумата, поради което претендира и лихва за забава. Прави искане съдът да осъди ответника да му заплати описаните суми, ведно с лихва върху главницата от исковата молба. Претендира разноски.

В срока за отговор на исковата молба по чл. 131 от ГПК, такъв е постъпил от ответника, който оспорва претенциите по основание и размер. Не оспорва наличието на застраховка гражданска отговорност. Оспорва вината за настъпилото ПТП да е на водача на л.а. марка „Ф“, модел „Т“, с рег. № *****. Оспорва водачът да е попълнил в ДКП, че е „виновен“. Оспорва размера на вредите. Твърди, че вината за настъпилото ПТП е на водача на л.а. „А“, с рег. № *****, който спрял рязко в лявата пътна лента, а не възможно най-вдясно на пътното платно, като сочи, че спирането/паркирането било с цел слизване и оставяне на дете в близката детска градина. Евентуално сочи, че водачът на л.а. е съпричинил вредоносния резултат. Оспорва предявения иск и по размер. Оспорва и акцесорната претенция. Прави искане предявените искове да бъдат отхвърлени. Претендира разноски

Съдът, след като прецени събраните по делото доказателства, намира следното:

Искът за осъждане на ответника да заплати описаната по-горе сума е с правно основание чл. 411 КЗ, а искът за мораторна лихва е по чл. 86 ЗЗД.

За възникване на регресното вземане е необходимо да се установят следните факти: да е сключен договор за имуществено З между ищеца и водача на увредения автомобил, в срока на застрахователното покритие да е настъпило събитие, за което ответникът носи риска, а именно – вреди, причинени от виновно и противоправно поведение на водач на МПС, чиято гражданска отговорност е сключена при него и ищецът да е изплатил на застрахования застрахователно обезщетение в размер на действителните вреди. За да възникне вземането по чл. 86, ал. 1 ЗЗД в тежест на ищеца е да докаже наличието на непогасено главно вземане и изпадане на длъжника в забава.

В тежест на ответника е да докаже, че е погасил задълженията си към ищеца, както и да докаже обстоятелствата, на които основава възражението си за съпричиняване (в т. ч. че водачът на увредения автомобил е допуснал нарушение на ЗДвП, както и че с това си поведение е допринесъл за настъпване на вредите).

В настоящия случай с изрично определение на съда от 16.08.2022 г. са отделени за безспорни и ненуждаещи се от доказване следните обстоятелства: лекият автомобил „А“, с рег. № *****, е бил застрахован при ищеца по валидна имуществена застраховка „Каско на МПС“; лекият автомобил марка „Ф“, модел „Т“, с рег. № ***** е бил застрахован при ответника по

валидна застраховка „Гражданска отговорност на автомобилистите“; сумата в размер на 6019,90 лева е платена в полза на ПИА БГ“ ЕООД – гр. П от ищеца на посочената дата 26.11.2020 г.; ищецът е предявил претенция за плащане на застрахователното обезщетение пред ответното дружество с покана, която е получена от ответника.

Основният спор между страните се свежда до механизма на ПТП, респ. дали поведението на всеки от двамата водачи се намира в причинна връзка с настъпването на застрахователното събитие и вредите от него, по който въпрос съдът намира следното:

От приетото заключение на САТЕ се установява, че на 05.10.2020 г. в гр. П водачът на МПС „Ф Т“ с рег. № ***** се движил по ул. „ХР.Б.“ и в района на ДГ „К.М.“ реализира удар с паркирания автомобил „А.К. 5“ – в странична задна дясна габаритна част /задна броня, стоп десен, панел/калник заден десен, спойлер задна броня и др./. Съдът дава вяра на приетото заключение като намира същото за обективно, достоверно и убедително. Същото в достатъчна степен е взело предвид, както приложените към делото снимкови изображения, така и показанията на разпитания свидетел, който е и непосредствен участник в застрахователното събитие.

Разпитан пред СРС като свидетел водачът на МПС „Ф Т“ с рег. № ***** – П. Г. излага, че ПТП настъпило с паркиран от лявата страна по посока на движението на еднопосочна улица лек автомобил.

В тази част показанията на свидетеля се подкрепят и от представения двустранен констативен протокол за ПТП, съставен от водачите на двата участвали в ПТП автомобила, към който протокол е съставена и схема на ПТП /л. 89/.

При установените по делото обстоятелства въззивният съд счита, че причината за настъпване на ПТП е както поведението на водача на МПС „Ф Т“, така и на водача на лек автомобил "А.К. 5".

Водачът на МПС „Ф Т“ е допуснал нарушение на нормата на чл. 20, ал. 1 ЗДвП като не е осъществил контрол върху управляваното от него превозно средство в такава степен, която да обезпечи разминаването с паркирания лек автомобил без настъпването на ПТП.

Противоправното поведение на водача на втория автомобил като елемент от правопораждащия фактически състав на спорното право се изразява в паркиране в нарушение на нормата, обективизирана в чл. 94, ал. 3 ЗДвП. Съгласно цитираната разпоредба за паркиране в населените места пътните превозни средства се спират възможно най-вдясно на платното за движение по посока на движението и успоредно на оста на пътя.

При това положение следва да се приеме, че с поведението си водачът на МПС марка "Ф", модел "Т", с рег. № ***** е допуснал нарушение на правилата за движение по пътищата, според които водачите на ППС са длъжни да контролират непрекъснато пътните превозни средства, които управляват (чл. 20, ал. 1 ЗДвП). Нарушение на правилата за движение е допуснал и водачът на процесното марка "А", модел "Кю5", с рег. № *****, който за паркиране в населено място е спрял ППС вляво на платното за движение по посока на движението и успоредно на оста на пътя (чл. 94, ал. 3 ЗДвП).

В съдебната практика се е наложило разбирането, че само по себе си нарушението на установени в ЗДвП и в ППЗДвП правила не е основание да се приеме съпричиняване на вредоносния резултат от пострадалия, водещо до намаляване на обезщетението, а е необходимо нарушението да е в пряка причинна връзка с настъпилия вредоносен резултат (Решение № 79 от 06.07.2016 г. по т. д. № 1787/2015 г., II ТО, ВКС, Решение № 142 от 07.08.2017 г. по т. д. № 3266/2015 г., II ТО, ВКС и мн. др.).

В конкретния случай от приетия по делото протокол за ПТП е видно, че поведението на двамата водачи се намира в пряка причинна връзка с вредоносното събитие, тъй като от техническа гл. т. настъпването на ПТП е било предотвратимо от всеки от тях при съблюдаване на описаните по-горе правила за движение по пътищата.

Съпричиняването има обективен характер, като от значение е единствено наличието на такава обективна причинно-следствена връзка, а е ирелевантно субективното отношение /вината/ на пострадалия – в този смисъл т. 7 от ППВС № 17/18.11.1963 г. Достатъчно е с поведението си пострадалият обективно да способства за настъпване на вредоносния резултат или за увеличаване на обема на вредоносните последици. Принос за настъпване на вредата е налице и когато пострадалият не е допринесъл за настъпване на събитието, но с поведението си е спомогнал за собственото си увреждане. Съпричиняването обичайно се свързва с извършването на нарушение, без да е нужно същото да е виновно, но може да се изразява и в поемане на риска от настъпването на вредоносни последици или необоснованото му игнориране. Съпричиняване, по смисъла на чл. 51, ал. 2 ЗЗД, е налице когато с действието или бездействието си пострадалият обективно е способствал за настъпване на вредоносния резултат или за увеличаване размера на вредоносните последици, т. е. когато приносът му в настъпването на увреждането е конкретен, независимо дали поведението му като цяло е било противоправно, в частност - в нарушение на Закона за движение по пътищата и виновно. В този смисъл следва да се има предвид т. 7 от Постановление № 17/1963 г. на Пленума на ВС, според която обезщетението за вреди от непозволено увреждане се намалява, ако и самият пострадал е допринесъл за тяхното настъпване. В случая е от значение наличието на причинна връзка между поведението на пострадалия и настъпилия вредоносен резултат. Релевантен за съпричиняването е само онзи конкретно установен принос на пострадалия, без който не би се стигнало /наред с неправомерното поведение на причинителя/ до увреждането като неблагоприятен резултат. Изводът за наличие на съпричиняване по смисъла на чл. 51, ал. 2 от ЗЗД не може да почива на предположения, а следва да се основава на доказани по несъмнен начин конкретни действия или бездействия на пострадалия, с които той обективно е способствал за вредоносния резултат, като е създал условия или е улеснил неговото настъпване. Поведението на увреденото лице следва да е станало причина или да е повлияло по някакъв начин върху действията на причинителя на вредата, т. е. намаляването на обезщетението за вреди на основание чл. 51, ал. 2 от ЗЗД е допустимо ако са събрани доказателства, че вредите не биха настъпили или биха били в по-малък обем. Съпричиняването на вредите изисква реален принос за настъпване на увреждането, т. е. такова поведение на пострадалото

лице, което създава предпоставки за настъпването на вредите или допринася за механизма на увреждането. Определеният размер на обезщетението следва да бъде намален съответно на приноса на пострадалия.

С оглед приетия за установен механизъм на произшествието се налага извод, че водачът на лек автомобил "А.К.5" е допринесъл за настъпването на вредоносния резултат. В настоящия случай приносът на пострадалия е правнорелевантен за определяне на размера на дължимото обезщетение и следва да бъде отчетен с оглед своевременно релевираното от ответника възражение /чл. 131 ГПК/ и тъй като извършителят на деянието отговаря за действителните вреди, а последните съгласно чл. 51, ал. 1 ЗЗД са тези, които са пряка и непосредствена последица на деянието.

В конкретния случай от събраните по делото доказателства се установи, че водачът на лек автомобил "А.К.5" е допринесъл за настъпване на процесното ПТП, тъй като е паркирал на забранено за това място, с което е намалил зоната за движение на пътното платно, респективно затруднил е възможността на водачите на примащащите попътни МПС да спазват безопасна дистанция. Това негово противоправно поведение се намира в пряка причинно-следствена връзка с настъпилите вредоносни последици. Този извод следва от протокола за ПТП, съгласно който ударът между двете превозни средства е настъпил в лентата за движение, т. е. автомобил „А.К.5“ е паркиран частично на лентата за движение. Установен е принос на пострадалия /нарушение на правилото по чл. 94, ал. 3 ЗДвП/, без който не би се стигнало /наред с неправомерното поведение на причинителя/ до увреждането като неблагоприятен резултат.

При преценката за съотношението на приноса на участниците в процесното ПТП съдът съобразява поведението им и степента, в която е допринесло за настъпване на произшествието. Паралелът и сравнението на поведението на участниците в движението, с оглед правилата, които всеки е длъжен да съблюдава, ще обоснове конкретната за всеки случай преценка за реалния принос и за разпределянето на отговорността за причиняването на деликта. Съразмерността на действията и бездействията на пострадалия с останалите обективни и субективни фактори, причинили пътното произшествие, ще определят и приноса му за настъпването на вредите.

Настоящият съдебен състав намира, че поведението на двамата водачи в еднаква степен е довело до настъпване на ПТП, тъй като и двамата не са се съобразили с поведението на другия участник в движението и не са предприели привеждане на собственото си поведение в съответствие с изискванията на закона. Всеки един от тях е допуснал нарушение правило за движение с еднаква тежест, като поведението и на двамата е в причинна връзка с ПТП и в съвкупност са произвели като резултат процесния инцидент. Преценката на значимостта на допуснатите от водачите на процесните превозни средства нарушения на правилата за движение по пътищата обуславя извод за равностоен принос за настъпването на вредите, т. е. 50/50.

При установения въз основа на неоспореното заключение на автотехническата експертиза общ размер на претърпените имуществени вреди от 6019,90 лева, размерът на дължимото от ответника обезщетение, определен при условията на чл. 51, ал. 2 ЗЗД и при съобразяване на размера на частично предявената претенция, възлиза на 3009,95 лева.

Предмет на делото е частичен иск и с оглед обема на търсената от ищеца защита, степента на съпричиняването трябва да се съобрази само по отношение на предявената част от вземането, тъй като именно по нея ще се формира сила на пресъдено нещо. Право на ищеца е да предяви отделен иск за разликата над предявения частичен иск до претендирания пълен размер.

При това положение следва да се приеме, че в полза на ищеца е възникнало регресно вземане в размер на 6019,95 лв., което с оглед определения по-горе принос на водача на МПС марка "А" следва да бъде намалено с 1/2 до сумата от 3009,95 лв.

Искът е предявен като частичен за 1000 лв., поради което следва да се уважи изцяло.

С оглед акцесорния характер на претенцията, основателно е и искането за присъждане на законна лихва върху уважената главница за периода от предявяване на исковата молба до окончателното изплащане на вземането, както и иска за мораторна лихва за периода 21.01.2021 г. до 31.10.2022 г. в размер от 179,46 лв. (определен при усл. на чл. 162 ГПК).

При този изход на спора, на осн. чл. 78, ал. 1 ГПК, само ищецът има право на разноски, както следва: 50 лв. – държавна такса, 300 лв. - разноски за експертиза, 5 лв. – разноски за СУ и 100 лв. – юрисконсултско възнаграждение.

Воден от горното, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА ОЗК - З" АД, ЕИК ***** да заплати на „У.“ АД, ЕИК *****, на основание чл. 411 КЗ сумата от 1000 лв., по частичен иск от претенция за 6019,90 лв., представляваща непогасена сума за изплатено от ищеца застрахователно обезщетение по застраховка „Каско на МПС“ по преписка по щета № 20110540164, представляващи имуществена вреда, вследствие на ПТП, станало на 05.10.2020 г., в гр. П на бул. „ХР.Б.“ с участието на автомобил марка „Ф“, модел „Т“, с рег. № *****, застрахован при отвеника, който автомобил, движейки се по булеварда, ударил в задната част спрелия л.а. „А“, с рег. № *****, застрахован при ищеца и му нанесъл вреди в задната част на автомобила; както и по чл. 86, ал. 1 от ЗЗД за сумата в размер на 179,46 лева, представляваща мораторна лихва върху главницата от 1000 лева за периода от 21.01.2021 г. до 30.10.2022 г. ; и ведно с обезщетение за забава върху главницата от 1000 лв. в размер на законната лихва от подаване на исковата молба в съда – 31.10.2022 г. до окончателното изплащане на вземането.

ОСЪЖДА ОЗК - З" АД, ЕИК ***** да заплати на „У.“ АД, ЕИК *****, на основание чл. 78, ал. 1 ГПК сумата 455 лв. разноски по делото.

Решението може да се обжалва с въззивна жалба пред Софийския градски съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Преписи от решението да се връчат на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____

